

Lag

om ändring av lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 2 § 2 punkten, 4 § 5 mom. och 12 §, av dem 12 § sådan den lyder i lagarna 645/2015, 1053/2018 och 652/2019, samt

ändras 1 § 2 mom. 2 punkten, 2 § 3 och 4 punkten, 3 § 2 mom., det inledande stycket i 4 § 1 mom. samt 4 § 1 mom. 2 och 7—9 punkten, 5 §, 6 § 1 mom. 4 och 11 punkten och 6 § 2 mom. samt 10 §,

av dem 2 § 4 punkten och 4 § 1 mom. 8 och 9 punkten sådana de lyder i lag 252/2012, 6 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 308/2016 och 6 § 1 mom. 11 punkten sådan den lyder i lag 690/2021, samt

fogas till 1 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Enheten för utredning av grå ekonomi och enhetens uppgifter

Utredningsenheten ska

2) för de ändamål som anges i 6 § utarbeta fullgöranderapporter för myndigheterna.

Det som i 2 mom. 2 punkten föreskrivs om myndigheterna gäller också offentligrättsliga organ som avses i 5 § 2 mom. i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) samt offentligrättsliga organ som avses i 5 § 3 mom. i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) *grå ekonomi* verksamhet där sådana lagstadgade skyldigheter som verksamheten medför försummas i syfte att undvika skatter, lagstadgade pensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- eller arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller avgifter som Tullen tar ut eller i syfte att få ogrundade återbetalningar,

4) *myndighet* en myndighet som avses i 4 § 1 mom. 1—7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och sammanslutningar, inrättningar, stiftelser och enskilda personer som avses i 4 § 2 mom. i den lagen, när dessa har eller kan ha information om organisationers, fysiska personers eller dödsbons ekonomiska verksamhet, ekonomiska ställning, offentligrättsliga skyldigheter eller kopplingar till andra organisationer, fysiska personer eller dödsbon.

3 §

RP 183/2025 rd

FiUB 8/2026 rd

RSv 56/2026 rd

Fenomenutredning

I en fenomenutredning beskrivs fenomen inom den grå ekonomin, bekämpningen av den grå ekonomin samt effekterna av dessa, utan att någon organisation eller fysisk person eller något dödsbo specificeras.

4 §

Utredningsenhetens rätt att få uppgifter för en fenomenutredning

Utredningsenheten har trots sekretess rätt att av myndigheterna på begäran få följande uppgifter om en person eller organisation, om uppgifterna är nödvändiga för fenomenutredningar:

2) uppgifter om en fysisk persons eller ett dödsbos ansvars- och ägarställning i organisationen samt om ägar- och besittningsförhållandena i organisationen,

7) av förundersökningsmyndigheten även andra uppgifter om en förundersökning än de som avses i 1—6 punkten,

8) med undantag för de sekretessbelagda rättegångshandlingar som avses i 9 § i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007) och de uppgifter som avses i 10 § i den lagen och som enligt förordnande ska hållas hemliga, uppgifter om mål och ärenden som finns i justitieförvaltningens register och som är eller har varit föremål för åtalsprövning, åtal eller domstolsbehandling samt om domar i brottmål som finns i registren,

9) uppgifter som uppgetts i en anmälan som avses i 28 § i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010) och även andra uppgifter som Skatteförvaltningen fått med stöd av denna anmälan än de som avses i 1—6 punkten i detta moment.

5 §

Fullgöranderapport

Utredningsenheten ska på begäran utarbeta en fullgöranderapport om en sådan är nödvändig för de ändamål som anges i 6 §. Den som begär en fullgöranderapport svarar för bedömningen av nödvändigheten.

I begäran om en fullgöranderapport ska den organisation eller person som rapporten ska gälla specificeras, en bekräftelse ges på att det bedömts att begäran är nödvändig och ändamålet med rapporten presenteras på ett sådant sätt att rapporten kan utarbetas med relevanta uppgifter. Enheten för utredning av grå ekonomi ska tillsammans med den som begär information utarbeta en informationstjänstbeskrivning innan överlämnandet av fullgöranderapporter för ändamålet i fråga inleds.

En fullgöranderapport kan också begäras utgående från en grupp som beskrivs i en fenomenutredning.

I fullgöranderapporten ska utredningsenheten beskriva hurdan verksamhet och ekonomi en organisation, en fysisk person eller ett dödsbo samt en organisation, en fysisk person eller ett dödsbo med direkt koppling till de förstnämnda har och hur de fullgör sina skyldigheter i anknytning till skatter, lagstadgade pensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter och avgifter som Tullen tar ut.

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

4) de i 10 § 1 mom. 2 punkten i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) avsedda uppgifterna att fastställa och uppbära arbetslöshetsförsäkringspremierna och övervaka att förpliktelseerna i anslutning till arbetslöshetsförsäkringspremierna uppfylls,

11) polisens, Gränsbevakningsväsendets, Försvarmaktens eller Tullens verksamhet vid förebyggande, avslöjande och utredning av brott,

En tidigare fullgöranderapport kan användas när samma myndighet för samma ändamål begär en ny fullgöranderapport om samma organisation eller fysiska person.

10 §

Avförande av uppgifter ur rapporteringsdatasystemet

De uppgifter i rapporteringsdatasystemet som har inhämtats för utarbetande av en fenomenutredning ska avföras ur systemet inom tre år från det att uppgifterna skrevs in i systemet. Uppgifterna ska dock avföras när fenomenutredningen är klar, om de inte behövs för utarbetandet av en sådan fullgöranderapport som avses i 5 § 3 mom. eller för andra fenomenutredningar. Bevaringstiden kan förlängas med högst ett år om uppgifterna fortfarande behövs för utförandet av en uppgift som avses i 4 § 4 mom.

De uppgifter i rapporteringsdatasystemet som har inhämtats för utarbetande av en fullgöranderapport ska avföras ur systemet om de inte längre behövs för rapporten i fråga, dock senast ett år från det att uppgifterna skrevs in i systemet.

En slutförd fullgöranderapport som har skrivits in i rapporteringsdatasystemet ska avföras ur systemet fem år efter det att rapporten blev klar, om det inte fortfarande är nödvändigt att bevara rapporten för fullgörandet av en uppgift som föreskrivs i 1 §. Senast tre år efter föregående granskning ska det granskas om det fortfarande är nödvändigt att bevara utredningen eller rapporten. Det ska göras en anteckning om förnyad granskning.

Bestämmelser om arkivfunktionens uppgifter och om handlingar som ska överföras till arkiv finns i arkivlagen (831/1994).

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

Helsingfors den 29 maj 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Finansminister Riikka Purra